

Vízová povinnost příslušníků třetích zemí při překračování vnějších hranic EU

Informační podklad k návrhům nařízení Evropského parlamentu a Rady, kterými se mění nařízení (ES) č. 539/2001, kterým se stanoví seznam třetích zemí, jejichž státní příslušníci musí mít při překračování vnějších hranic vízum, jakož i seznam třetích zemí, jejichž státní příslušníci jsou od této povinnosti osvobozeni

Podklad k dokumentu Rady č. 8670/16, 8671/16 a 8727/16
srpen 2016
zpracovala: Eva Sochorová

Obsah:

- Hodnocení z hlediska principu subsidiarity:..... 3
- Odůvodnění a předmět: . 4
- Obsah a dopad: 4
- Stanovisko vlády ČR: 6
- Předpokládaný harmonogram projednávání v orgánech EU:..... 6
- Projednávání ve výboru pro evropské záležitosti PS PČR: 6

AKTUÁLNÍ VYDÁNÍ:	ŘADA: DOKUMENTY EU
Název: Vízová povinnost příslušníků třetích zemí při překračování vnějších hranic EU	Typ řady: interní
Zpracovala: Sochorová, E.	První vydání řady: říjen 2004
Číslo: Podklad k dokumentu Rady č. 8670/16, 8671/16 a 8727/16	Frekvence vydání řady: nepravidelná
Datum: srpen 2016	Zaměření: Informační podklady k dokumentům EU projednávaným VEZ
Klíčová slova:	Jazyk: CZ
Turecko; Kosovo; revize mechanismu pozastavení; krátkodobá víza	Vydavatel: Kancelář Poslanecké sněmovny, Sněmovní 4, 118 26 Praha 1

PARLAMENTNÍ INSTITUT plní úkoly vědeckého, informačního a vzdělávacího střediska pro Poslaneckou sněmovnu, její orgány, poslance a Kancelář Poslanecké sněmovny, pro Senát, jeho orgány, senátory a Kancelář Senátu. Naše činnosti a produkty uvádíme níže.

Oddělení všeobecných studií	STUDIE Srovnávací studie Analytické studie	ODPOVĚDI NA DOTAZ Stručné odpovědi na dotazy členů Parlamentu	VYBRANÁ TÉMATA Studie zpracované k aktuálním problematikám	MONITORING Vybrané hospodářské měnové a sociální ukazatele	MIGRACE Přehled aktualit v oblasti migrace za vybrané období
	PŘEHLED SZBP Společná zahraniční a bezpečnostní politika EU	EUROZÓNA+ Přehled ekonomických událostí v EU	PODKLADY pro zahraničně politická jednání	PŘEDNÁŠKY pro zahraniční delegace, PS, Senát	
Oddělení pro evropské záležitosti	STANOVISKA kompatibility nevládních návrhů zákonů s právem EU	KONZULTACE k předkládaným vládním návrhům zákonů	DOKUMENTY EU Výběr z aktů a dokumentů EU zaslaných PS	ZPRÁVY Aktuální agenda v Bruselu	PODKLADY pro jednání výboru na mezinárodní úrovni
	INFORMAČNÍ STŘEDISKO Informace o činnosti Poslanecké sněmovny a prohlídky budov	ECPRD Spolupráce s Evropským centrem pro parlamentní výzkum a dokumentaci	PŘEDNÁŠKY pro Poslaneckou sněmovnu, pro školy, veřejnost	INFORMAČNÍ MATERIÁLY o fungování Poslanecké sněmovny, o legislativním procesu	ZÁPISY ze schůzí, seminářů, přednášek, kulatých stolů

NÁVRH NAŘÍZENÍ

Návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady, kterým se mění nařízení (ES) č. 539/2001, kterým se stanoví seznam třetích zemí, jejichž státní příslušníci musí mít při překračování vnějších hranic vízum, jakož i seznam třetích zemí, jejichž státní příslušníci jsou od této povinnosti osvobozeni (Kosovo)
KOM(2016) 277 v konečném znění, kód Rady 8670/16
Interinstitucionální spis 2016/0139/COD

NÁVRH NAŘÍZENÍ

Návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady, kterým se mění nařízení (ES) č. 539/2001, kterým se stanoví seznam třetích zemí, jejichž státní příslušníci musí mít při překračování vnějších hranic vízum, jakož i seznam třetích zemí, jejichž státní příslušníci jsou od této povinnosti osvobozeni (Turecko)
KOM(2016) 279 v konečném znění, kód Rady 8671/16
Interinstitucionální spis 2016/0141/COD

NÁVRH NAŘÍZENÍ

Návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady, kterým se mění nařízení (ES) č. 539/2001, kterým se stanoví seznam třetích zemí, jejichž státní příslušníci musí mít při překračování vnějších hranic vízum, jakož i seznam třetích zemí, jejichž státní příslušníci jsou od této povinnosti osvobozeni (revize mechanismu pozastavení)
KOM(2016) 290 v konečném znění, kód Rady 8727/16
Interinstitucionální spis 2016/0142/COD

- **Právní základ:**
Článek 77 odst. 2 písm. a) a článek 294 Smlouvy o fungování Evropské unie.
- **Datum zaslání Poslanecké sněmovně prostřednictvím VEZ:**
1. 6. 2016 (KOM(2016) 277 v konečném znění)
11. 5. 2016 (KOM(2016) 279 v konečném znění, KOM(2016) 290 v konečném znění)
- **Procedura:**
Řádný legislativní postup.
- **Předběžné stanovisko vlády (dle § 109a odst. 1 jednacího řádu PS):**
Datované dnem 6. května 2016, doručené do výboru pro evropské záležitosti dne 28. června 2016 prostřednictvím systému ISAP.
- **Hodnocení z hlediska principu subsidiarity:**
Návrh je v souladu s principem subsidiarity.

- **Odůvodnění a předmět:**

Osvobození od vízové povinnosti - Kosovo

Předkládaný návrh nařízení mění nařízení (ES) č. 539/2001 tak, že přesouvá Kosovo (územní a samosprávnou jednotku, která není uznávána jako stát nejméně jedním z členských států) ze seznamu zemí s vízovou povinností do seznamu zemí s bezvízovým stykem pro krátkodobé pobyty (pobyty do 90 dnů během jakéhokoli období 180 dnů).

Osvobození od vízové povinnosti - Turecko

Předkládaný návrh nařízení mění nařízení (ES) č. 539/2001 tak, že přesouvá Turecko ze seznamu zemí s vízovou povinností do seznamu zemí s bezvízovým stykem pro krátkodobé pobyty (pobyty do 90 dnů během jakéhokoli období 180 dnů).

Revize mechanismu pozastavení

Předkládaný návrh nařízení, kterým se mění nařízení (ES) č. 539/2001, upravuje podmínky spuštění mechanismu pozastavení osvobození od vízové povinnosti pro státní příslušníky určité třetí země. Tento mechanismus byl zaveden v roce 2013, ale doposud nebyl použit. Komise po konzultaci s členskými státy proto dospěla k závěru, že je třeba jeho spuštění usnadnit.

- **Obsah a dopad:**

Osvobození od vízové povinnosti - Kosovo

Jednání mezi EU a Kosovem probíhají od ledna 2012 a Komise mezitím přijala čtyři zprávy o pokroku, které hodnotí plnění požadavků stanovených v plánu uvolnění vízového režimu, který stanovil reformy v oblasti zpětného přebírání a opětovného začleňování osob, zabezpečení dokladů, správy vnějších/vnitřních hranic a řízení migrace, azylové politiky, boje proti organizovanému zločinu a korupci a základních práv týkajících se svobody pohybu. **Komise potvrdila, že Kosovo splnilo všechny požadavky stanovené v plánu.** Osvobození od vízové povinnosti se vztahuje na příslušníky Kosova, kteří jsou držiteli biometrických pasů vyhovujících unijním normám pro bezpečnostní a biometrické prvky v cestovních dokladech. Tento návrh se nikterak nedotýká postoje ohledně statusu Kosova.

Osvobození od vízové povinnosti - Turecko

Jednání mezi EU a Tureckem probíhají od prosince 2013 a Komise mezitím přijala tři zprávy o pokroku, které hodnotí plnění požadavků stanovených v Plánu pro přechod k bezvízovému styku s Tureckem. Osvobození od vízové povinnosti se vztahuje na občany Turecka, kteří jsou držiteli biometrických pasů vyhovujících unijním normám pro bezpečnostní a biometrické prvky v cestovních dokladech, a je podmíněno trvalým plněním požadavků v oblasti zabezpečení dokladů, řízení migrace, veřejného pořádku a bezpečnosti, základních práv a zpětného přebírání nelegálních migrantů. V poslední zprávě o pokroku Turecko **nesplňovalo sedm ze 72 požadavků plánu pro uvolnění vízového režimu.** Jedná se o přijetí protikorupčních opatření, zajištění souladu právních předpisů o ochraně osobních údajů s normami EU, dojednání dohody o operativní spolupráci s Europolem, účinnou justiční spolupráci v trestních věcech, revizi právních předpisů týkajících se terorismu, modernizace stávajících biometrických pasů a plné uplatňování ustanovení dohody o zpětném přebírání osob mezi EU a Tureckem. Přičemž u posledních dvou požadavků se předpokládá, že splnění bude vyžadovat delší časové období. Tento návrh a zpráva o pokroku

předcházely pokusu o převrat v Turecku, který byl ve společném prohlášení vysoké představitelky EU Federicy Mogherini a komisaře Johannese Hahna k situaci v Turecku odsouzen.¹ Vzhledem k tomu, že Turecko nesplnilo výše uvedené požadavky a aktuální situaci v zemi, předkládaný návrh nařízení nelze podpořit.

Revize mechanismu pozastavení

Návrh nařízení představuje rozšíření možnosti použití mechanismu, zkrácení referenčního období z šesti na dva měsíce a možnost Komise spustit mechanismus z vlastního podnětu. Dále se zkracuje lhůta pro přijetí prováděcího aktu, kterým se dočasně pozastavuje bezvízový styk.

Zkrácení referenčních lhůt

Referenční doba pro srovnání okolností v členském státě, jako podmínky pro spuštění mechanismu, se zkracuje z šesti měsíců na dva měsíce.

Okolnosti spuštění mechanismu

Komise po obdržení oznámení členského státu posoudí následující okolnosti:

- podstatný nárůst počtu neoprávněně pobývajících státních příslušníků třetí země;
- podstatný nárůst počtu žádostí o azyl státních příslušníků třetí země s nízkou mírou uznávání;
- podstatný nárůst počtu zamítnutých žádostí o zpětné převzetí ze strany třetí země ohledně jejich státních příslušníků nebo taková povinnost stanovená v dohodě o zpětném přebírání uzavřená se zemí tranzitu.

V současném znění nařízení se vyžaduje „náhlý a podstatný“ nárůst nelegální migrace, neodůvodněných žádostí o azyl nebo zamítnutých žádostí o zpětné převzetí, nyní tedy postačuje, jedná-li se o „podstatný“ nárůst.

Spuštění mechanismu z podnětu Komise

Nově může tyto okolnosti také posoudit Komise z vlastní iniciativy a podat informaci Evropskému parlamentu a Radě. Komise může také v případě, kdy byla uzavřena dohoda o zpětném přebírání osob mezi EU a třetí zemí, informovat o tom, že třetí země zamítá nebo nereaguje na žádosti o zpětné převzetí osob, nevydává cestovní doklady pro účely návratu nebo neuznává evropské cestovní doklady vydané po uplynutí lhůt stanovených v dohodě nebo ukončila nebo přerušila dohodu.

Rozhodnutí o přijetí opatření o dočasném pozastavení osvobození od vízové povinnosti

V případě oznámení nebo na základě vlastní iniciativy Komise posuzuje výše uvedené situace, počet členských států zasažených takovou situací, celkový dopad na situaci v oblasti migrace v EU, zprávy vypracované agenturami EU, celkovou otázku veřejného pořádku a vnitřní bezpečnosti v konzultaci s členským státem. O výsledcích posouzení Komise informuje Evropský parlament a Radu. Na základě tohoto posouzení Komise může přijmout rozhodnutí, že je třeba přijmout opatření k řešení dané situace. Takové opatření se přijímá prováděcím aktem do jednoho měsíce od obdržení oznámení členského státu (současná lhůta přijetí prováděcího aktu je do tří měsíců od oznámení). Tímto prováděcím aktem se dočasně pozastavuje osvobození státních příslušníků dotyčné třetí země od vízové povinnosti na dobu šesti měsíců. V této době jsou státní příslušníci této třetí země povinni mít při překračování vnějších hranic vízum.

---

¹ Tisková zpráva v angličtině k dispozici [ZDE](#)

- **Stanovisko vlády ČR:**

Vláda ČR v rámci pozice vyjadřuje podporu procesu vízové liberalizace se třetími zeměmi včetně aktuálně projednávaných zemí s důrazem na stejný přístup k třetím zemím a splnění stanovených podmínek. ČR plně podporuje účinnější mechanismus pozastavení včetně silnější role Rady/členských států EU. V případě přeřazení dotčených zemí do Přílohy II ČR zdůrazňuje potřebu současného přijetí revidovaného mechanismu pozastavení.

Dopad na státní rozpočet a právní řád ČR:

Rámcová pozice uvádí, že v minulém roce požádalo o udělení krátkodobého schengenského víza cca 85 občanů Turecka, Ukrajiny, Gruzie a Kosova. Příjmy z poplatků za přijetí žádosti v roce 2015 činily cca 55 mil. Kč. V případě zrušení krátkodobých víz proto dojde k postupnému snižování příjmů státního rozpočtu.

Přijetí návrhu nařízení nebude mít dopad na právní řád ČR.

- **Předpokládaný harmonogram projednávání v orgánech EU:**

Revize mechanismu pozastavení bude projednána v prvním čtení na plénu Evropského parlamentu. Časový harmonogram jednání doposud nebyl stanoven.

Návrh týkající se Kosova byl přidělen Výboru pro občanské svobody, spravedlnost a vnitřní věci (LIBE) jako gesčnímu výboru. LIBE k návrhu zpracoval předlohu zprávy a Výbor pro zahraniční věci ve svém stanovisku ze dne 7. července vyzval LIBE, aby navrhl v prvním čtení přijetí postoje o převzetí návrhu Komise Evropským parlamentem. Dne 14. července byl návrh projednán v rámci Rady.

- **Projednávání ve výboru pro evropské záležitosti PS PČR:**

Výbor pro evropské záležitosti PS PČR projednal dokument dne 1. 9. 2016 a usnesením č. 294 přijal tyto závěry:

Výbor pro evropské záležitosti

1. **podporuje** návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady, kterým se mění nařízení (ES) č. 539/2001, kterým se stanoví seznam třetích zemí, jejichž státní příslušníci musí mít při překračování vnějších hranic vízum, jakož i seznam třetích zemí, jejichž státní příslušníci jsou od této povinnosti osvobozeni (revize mechanismu pozastavení), KOM(2016) 290 v konečném znění, kód Rady 8727/16;
2. **odmítá** návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady, kterým se mění nařízení (ES) č. 539/2001, kterým se stanoví seznam třetích zemí, jejichž státní příslušníci musí mít při překračování vnějších hranic vízum, jakož i seznam třetích zemí, jejichž státní příslušníci jsou od této povinnosti osvobozeni (Kosovo), KOM(2016) 277 v konečném znění, kód Rady 8670/16;
3. **odmítá** návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady, kterým se mění nařízení (ES) č. 539/2001, kterým se stanoví seznam třetích zemí, jejichž státní příslušníci musí mít při překračování vnějších hranic vízum, jakož i seznam třetích zemí, jejichž státní příslušníci jsou od této povinnosti osvobozeni (Turecko), KOM(2016) 279 v konečném znění, kód Rady 8671/16.